

Exemple de proiecte-far pentru o tranziție justă a regiunilor carbonifere din România

CEE

Bankwatch
Network

Bankwatch
FOR PEOPLE AND ENVIRONMENT

Fișă de Proiect: Reconversia Ansamblului Minier Petrila, Valea Jiului

Introducere

Proiectul propune consolidarea și reconversia funcțională a unei clădiri istorice din cadrul Exploatării Miniere Petrila — fosta „Preparatie Veche” — într-un centru comunitar multifuncțional vibrant, care va contribui la revitalizarea culturală, socială și economică a Văii Jiului.

Zonă vizată

Zona Minei Petrila – „Preparatia Veche”, Orașul Petrila, Județul Hunedoara

Denumire

Consolidare și Refuncționalizare Componenta Ansamblu Exploatarea Minieră Petrila: Preparatia Veche cu Spălătoria de Cărbune

Finanțare + Costuri

- **Program:** Programul Tranziție Justă 2021–2027, Prioritatea 2 – Județul Hunedoara
- **Componenta:** Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin
- **Costuri: 9 milioane euro**

Proiectul vizează reabilitarea structurală și reconversia funcțională a fostei „Preparatii Vechi a Minei Petrila” – într-un **centru de vizitare cu funcțiuni multiple**, cu o capacitate maximă de 170 de persoane la interior, și 500 de persoane la exterior și care va include:

- **Spațiu de primire / recepție**
- **Spațiu pentru acțiuni culturale**
- **Spațiu imersiv educațional** privind mediul construit și patrimoniul industrial
- **Bistro** pentru servirea mesei
- **Observator panoramic** pentru prezentarea întregului ansamblu
- **Birouri administrative** pentru scriere de proiecte și atragerea de finanțări
- **Zonă exterioară** pentru evenimente, spații verzi și locuri de parcare conform reglementărilor

Clădirea va deveni un **nucleu de implicare comunitară**, turism industrial și inițiativă civică, contribuind la regenerarea economică și socială a zonei și la atenuarea impactului social și economic al închiderii industriei miniere.

Tematică

- Regenerare urbană
- Reconversie patrimoniu industrial
- Neutralitate climatică și tranziție justă
- Infrastructură comunitară și culturală
- Reabilitare ecologică

Stadiul Proiectului

Faza de planificare a fost finalizată, documentația tehnică este pregătită, iar proiectul este în evaluare tehnică la autoritatea contractantă, cu o estimare de implementare de 24 luni

Evaluare Generală a Proiectului

Reconversia clădirii „Preparatia Veche” din Petrila nu este doar un proiect de reconversie funcțională a patrimoniului industrial – este o contribuție semnificativă la procesul de tranziție justă în Valea Jiului. Restaurarea și revitalizarea unei părți esențiale a fostului complex minier oferă o soluție concretă la o întrebare esențială a tranziției: cum transformăm memoria industriei miniere și identitatea locală în resurse pentru viitor.

Accentul pe funcționalitate comunitară este punctul forte al acestei inițiative, reunind spații culturale, educaționale, administrative și recreative. El este gândit să reprezinte un nucleu permanent de coagulare a comunității, nu doar cu ocazia unor evenimente izolate. Prin acest obiectiv, proiectul contribuie la diversificarea economiei locale, întărirea coeziunii sociale și valorificarea memoriei industriale într-o perioadă de transformare structurală profundă.

Proiectul face parte dintr-o viziune mai amplă, fiind complementar altor investiții de regenerare urbană planificate în Petrita. Acesta are potențialul de a deveni un model pentru intervenții similare în alte zone ale Văii Jiului, și nu numai, demonstrând cum siturile post-industriale pot fi recuperate și repuse în valoare într-un mod respectuos față de trecut și orientat către viitor.

Reușita sa va depinde de continuitatea sprijinului politic și financiar, atât de la nivel local, cât și național, precum și de o strategie clară pentru operarea sustenabilă a clădirii după finalizarea lucrărilor și cooptarea permanentă a comunității locale. Totuși, baza este solidă. În multe privințe, acest proiect este un exemplu clar de ceea ce înseamnă o tranziție justă: ancorată local, centrată pe comunitate și cu privirea spre un viitor sustenabil.

Fișă de Proiect: Delta Urbană și Energie Verde în Sudul Gorjului

Introducere

Proiectul propune o intervenție integrată în județul Gorj, cu impact direct asupra economiei locale, calității mediului, coeziunii sociale și tranziției energetice. Este gândit ca un exemplu concret de regenerare teritorială, ce dă noi folosințe resurselor locale pentru producerea de energie verde și valorificarea fostelor situri miniere cu beneficii sociale, de mediu și economice la nivelul întregii zone de sud a județului Gorj.

Zonă vizată

Sudul județului Gorj (Turceni, Plopșoru, Ionești, Urdari, Borăscu)

Denumire

Delta Urbană și Energie Verde în Sudul Gorjului – Regenerare ecologică și tranziție energetică sustenabilă

Finanțare + Costuri

- **Program:** Programul Tranziție Justă 2021–2027, Prioritatea 2 – Județul Gorj
- **Componente:**
 - Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin – pentru componenta de regenerare ecologică
 - Sprijin pentru investiții în capacități de producere a energiei din surse regenerabile – pentru componenta de energie solară, geotermală și hidrogen verde
 - STEP

Finanțare necesară: Nu este specificată exact în acest stadiu, însă proiectul este eligibil pentru finanțare din Fondul pentru Tranziție Justă, prin apelurile relevante.

Nevoi suplimentare: Asistență tehnică, consultare comunitară, studii de fezabilitate, documentație urbanistică (PUZ), infrastructură de conectare la rețele, precum și acoperirea costurilor de operare și mentenanță pe termen lung.

Componente

Proiectul se dezvoltă pe două axe complementare:

1. Delta Urbană în sudul județului Gorj – regenerare circuit verde-albastru

Se propune reconversia unor lacuri antropice formate pe terenurile afectate de exploatarea miniere în zone umede multifuncționale, care vor forma o „delta urbană”. Delta urbană va transforma un spațiu abandonat și poluat într-un loc viu, care oferă beneficii reale comunității.

Ecologic, contribuie la restaurarea biodiversității, reglarea microclimatului local și captarea emisiilor de carbon, cu un rol esențial în combaterea tendinței accentuate de deșertificare a zonei. Social, devine un spațiu de întâlnire și apartenență pentru cetățeni, oferind acces gratuit la natură, activități educaționale și recreative. Economic, poate genera venituri prin ecoturism, evenimente și servicii conexe. Aceasta va include:

- ecosisteme restaurate (stufărișuri, păduri ripariene, habitate acvatice)
- trasee pentru plimbări, sport și ciclism
- observatoare pentru păsări și biodiversitate
- spații pentru educație ecologică, evenimente comunitare și ecoturism

2. Producția de Energie Regenerabilă – tranziție energetică descentralizată

În paralel, proiectul urmărește dezvoltarea unor surse de energie curată și locală:

- sisteme fotovoltaice și agrivoltaice
- explorarea potențialului geotermal pentru termoficare sustenabilă
- instalații pilot pentru producerea de hidrogen verde din surplus solar, cu potențial de utilizare în transport sau industrie locală

Această componentă va susține autonomia energetică, va reduce facturile gospodăriilor și instituțiilor publice și va crea locuri de muncă noi, contribuind direct la obiectivele unei tranziții juste în Gorj.

Tematică

- Regenerare ecologică a siturilor industriale
- Tranziție energetică locală
- Biodiversitate urbană și infrastructură verde
- Dezvoltare comunitară
- Tehnologii curate și economie verde
- Adaptare la schimbările climatice

Stadiul Proiectului

Etapă actuală: Concept de proiect în curs de maturizare

Necesită: redactarea documentației tehnice, consultări publice, obținerea licențelor și avizelor necesare, identificarea surselor de finanțare

Durată estimativă de implementare: 24–36 luni

Evaluare Generală a Proiectului

Acest proiect are potențialul de a deveni un punct de referință pentru tranziția justă în sudul județului Gorj. Prin combinarea restaurării ecologice cu producția de energie regenerabilă, inițiativa adresează atât nevoia de redare a terenurilor afectate comunității, cât și necesitatea de a construi un model energetic sustenabil și local.

Delta urbană este un exemplu tangibil de cum tranziția poate aduce beneficii directe cetățenilor: sănătate, recreere, educație, un nou peisaj identitar și pol de dezvoltare pentru eco-turism. În același timp, investițiile în energie curată deschid calea spre noi competențe, noi parteneriate și o economie mai sustenabilă.

Proiectul poate fi integrat într-o viziune mai largă de dezvoltare sustenabilă a regiunii și poate deveni replicabil în alte teritorii afectate de procesul de eliminare treptată a cărbunelui. Dacă este implementat participativ și susținut corespunzător, va contribui la transformarea durabilă a regiunii de sud a județului Gorj într-o zonă exemplară pentru tranziția verde în România.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Co-finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate sunt însă exclusiv ale autorului/autorilor și nu reflectă neapărat pozițiile Uniunii Europene sau ale CINEA. Nici Uniunea Europeană, nici autoritatea de acordare nu pot fi făcute responsabile pentru acestea.

Supported by:

Federal Ministry
for Economic Affairs
and Climate Action

European
Climate Initiative
EUKI

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Acest proiect face parte din Inițiativa Europeană pentru Climă (EUKI) a Ministerului Federal German pentru Afaceri Economice și Acțiune Climatică (BMWK).

Opiniile prezentate în această publicație sunt responsabilitatea exclusivă a autorilor și nu reflectă neapărat punctele de vedere ale Ministerului Federal pentru Afaceri Economice și Acțiune Climatică (BMWK).

Design: Gosia Zubowicz-Thull

bankwatch.ro
bankwatch.org
